

عنوان مقاله:

تبیین فلسفی توانایی‌های شناختی کاربر در رفتارهای اطلاعاتی بازیابی تعاملی اطلاعات بر اساس تجرد مثالی انسان

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، دوره 14، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسنده:

عصمت مومنی - عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

خلاصه مقاله:

هدف: پژوهش حاضر با هدف، تبیین فلسفی توانایی‌های شناختی کاربر در رفتارهای اطلاعاتی بازیابی تعاملی اطلاعات بر اساس تجرد مثالی انسان است. روش: پژوهش از نوع هدف بنیادی- نظری به روش تحلیل محتوا کیفی قیاسی، و تفسیر و تنبیه گیری آن استنتاجی است. ابزار گردآوری داده‌ها از طریق گردآوری و مطالعه اسناد کتابخانه و منابع دیگر، در پایگاه‌های اطلاعاتی در تحلیل محتوای شارحان ملاصدرا انجام شده است. روایی و پایابی پژوهش حاضر بر مبنای قابلیت اعتبار و اطمینان پژوهش‌های گذشته است. تجزیه و تحلیل اطلاعات و داشت گردآوری شده از محتوای اسناد به صورت تبیینی- تفسیر استنتاجی انجام شده است. یافته‌ها: وجه مشترک سه الگوی رفتار اطلاعات در بازیابی تعاملی اطلاعات اعم از بلکین؛ اینگورسن، و ساراسویک در توانایی‌های شناختی کاربر است که بر اساس مبانی فلسفه صدرایی در تجرد مثالی انسان می‌تواند رویدادی بلکین، وضعیت دانش کاربران قاعده مند شده؛ در الگوی شناختی اینگورسن، چگونگی جستجوی کاربران و چگونگی تاثیر پذیری ساختارهای شناختی آنان در جذب اطلاعات تفاوت ایجاد نموده؛ و نیز، در الگوی چند سطحی ساراسویک، سطوح (شناختی، انگیزشی و موقعیتی) دچار تغییر شده و موجب تعامل بیشتر می‌گردد و در گفت و گوی کاربر و دریافت پاسخ از نظام اطلاعاتی موجب به تصور کشیدن میانکش‌ها در میان سطوح و لایه‌های مختلف جنبه‌های حیاتی می‌گردد. نتیجه: با تبیین توانایی‌های شناختی کاربر در بازیابی تعاملی اطلاعات بر اساس تجرد مثالی انسان (ملاصدرا)، کنش متقابل سه جانبی رفتار، محیط، و افراد فهمیده و درک می‌شود و منجر به هدایت کنش‌ها از جمله نقطه شروع جست و جو می‌گردد و موجب تفسیر و تدوین مفهوم سازی روش رفتارهای اطلاعاتی اعم از رفتار اطلاعاتی، رفتار اطلاع جویی، رفتار اطلاع یابی و رفتار استفاده از اطلاعات شده و در جریان تعامل رفتارهای اطلاعاتی و نیز سطوح متفاوت از دقت و توجه در مراحل جست و جو هم چین. تنوع و گوناگونی رفتارهای اطلاعاتی، امری قابل پیش‌بینی و مداوم خواهد بود. و در نهایت با تدوین راهبردهای اثربخش برای پیشبرد اطلاعات در رفتارهای اطلاعاتی منجر به پیاده سازی، و توسعه الگوهای بازیابی تعاملی اطلاعات می‌گردد.

کلمات کلیدی:

رفتارهای اطلاعاتی، بازیابی تعاملی اطلاعات، توانایی‌های شناختی، تجرد مثالی انسان

لينك ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1786537>

